

index investiční gramotnosti

Výsledky květen 2022

2. sběr dat od spuštění indexu

Náš cíl

- Pozitivně přispívat ke **zlepšování** investiční gramotnosti v ČR.
- Nabídnout **nástroj** měření a sledování vývoje investiční gramotnosti v čase a srovnávání jednotlivých skupin populace.

Kdo za iniciativou stojí?

Projekt je realizován pod záštitou odborníků a odbornic ze světa financí a investic, kteří usilují o zvyšování investiční gramotnosti.

Lukáš Kovanda
Hlavní ekonom
Trinity bank

Dominik Stroukal
Hlavní ekonom
Roger

Jana Brodani
Výkonná ředitelka
AKAT

Radim Krejčí
Zakladatel
Portu

Jiří Kovařík
Mluvčí
BCPP

Petr Novotný
Šéfredaktor
Investiční web

Anna Kortusová
Analytička
Portu

Martin Luňáček
Managing director
Portu

Vojta Žižka
Investiční podcast

Popis indexu - připomenutí

- Index sleduje úroveň investiční gramotnosti v ČR.
- Odborným garantem projektu je investiční platforma **Portu**.
- Sestaven na základě **dotazníkového šetření**.
- Vychází ze zahraničních renomovaných průzkumů, akademických výzkumů i zkušeností Portu s investiční gramotností Čechů.
- Obsahově pokrývá důležité **oblasti investiční gramotnosti**:

Vliv inflace

Vztah výnos-riziko

Finanční matematika

Princip složeného úročení

Princip diverzifikace

Vliv měnových kurzů

- Výsledek indexu stanoven na základě předem dané **metodiky** ohodnocení odpovědí respondentů.

Relevance

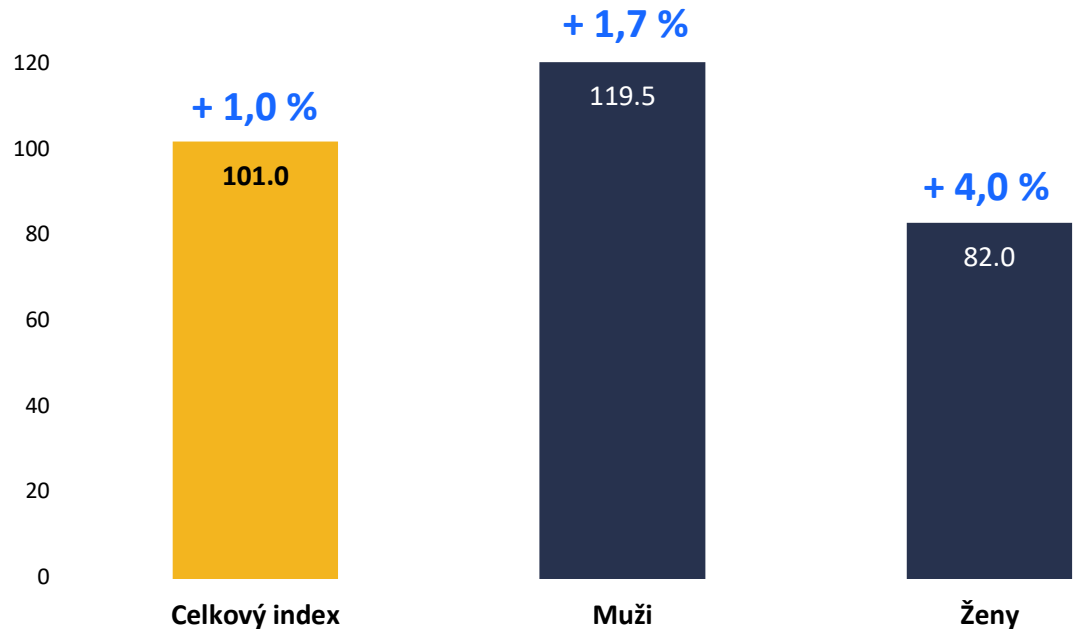

- 2. vlna šetření opět prováděna ve spolupráci s agenturou **IPSOS**.
- Otázky jsou testovány na **reprezentativním vzorku** české populace:
  - internetová populace 18–65 let
  - počet respondentů = 1 046
  - termín sběru dat: květen 2022
  - jednalo se o jiné respondenty, než ty při prvním sběru dat v říjnu 2021
- Výchozí hodnota Indexu pro ČR byla při prvním měření v říjnu 2021 stanovena na **100 bodů**.
- Závazek ze strany Portu **minimálně 1x ročně** aktualizovat jeho stav.

Zjištěné výsledky – obecné

Investiční gramotnost vzrostla o 1 procentní bod

Index investiční gramotnosti podle pohlaví (květen 2022)

změna oproti poslednímu měření

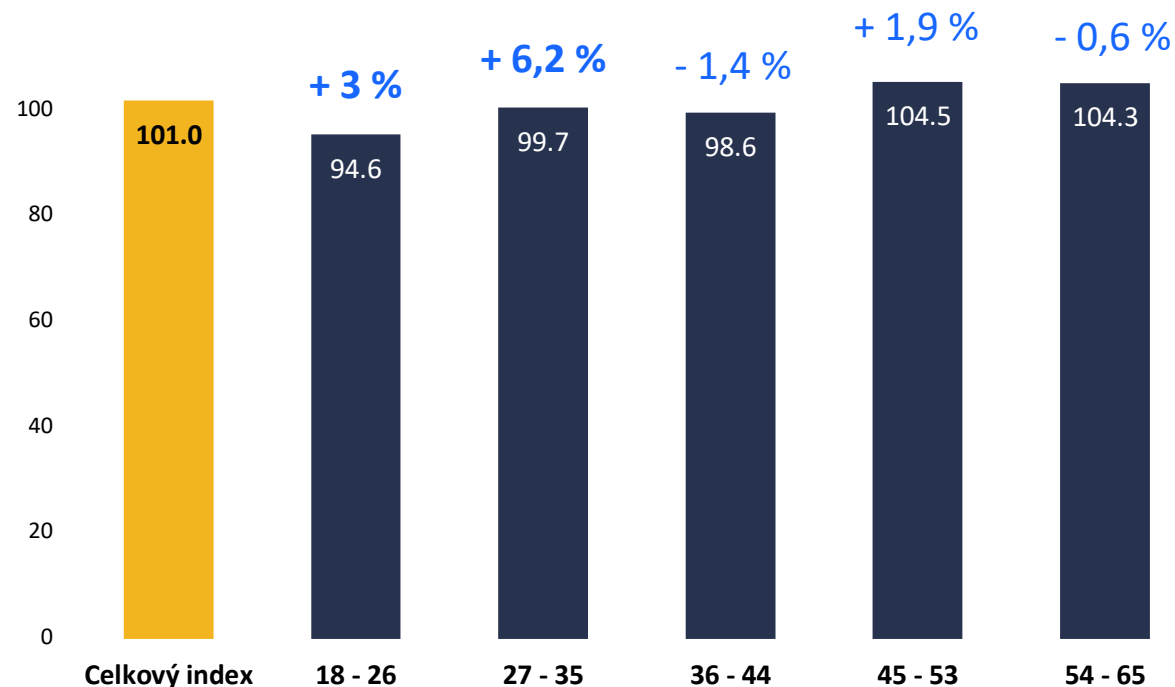
- **Muži mají** v investiční gramotnosti před ženami stále **náskok**, **znalosti žen** se však **zlepšují** rychlejším tempem.
- Oproti roku 2021 udělaly ženy největší pokrok v tématech **inflace**, **diverzifikace** a lépe chápou **rozdíly mezi spořením a investováním**.

Index táhnou vzhůru mileniálové a generace Z

- Potvrzuje se, že s vyšším věkem roste investiční gramotnost.
- **Největší zásluhu na růstu indexu měli lidé mezi 18–35 lety:** rostoucí inflace a úrokové sazby nutí mladší generaci aktivněji řešit osobní finance (nájmy, hypotéky, měsíční rozpočet apod.).
- Mladí se nejvíce zlepšili v pochopení témat diverzifikace (+ 21 %), rozdílu mezi spořením a investováním (+ 14 %) a v principu složeného úročení (+ 14 %).

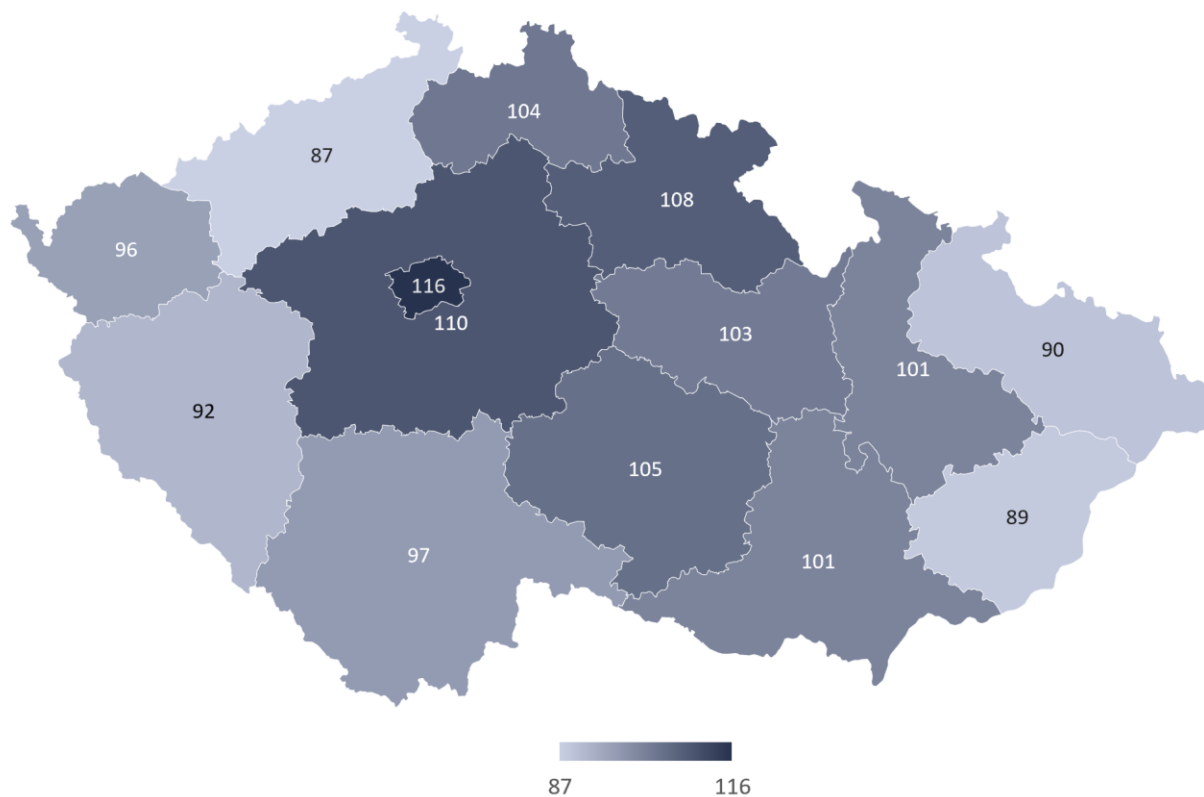
změna oproti poslednímu měření

Index investiční gramotnosti podle věku
(květen 2022)

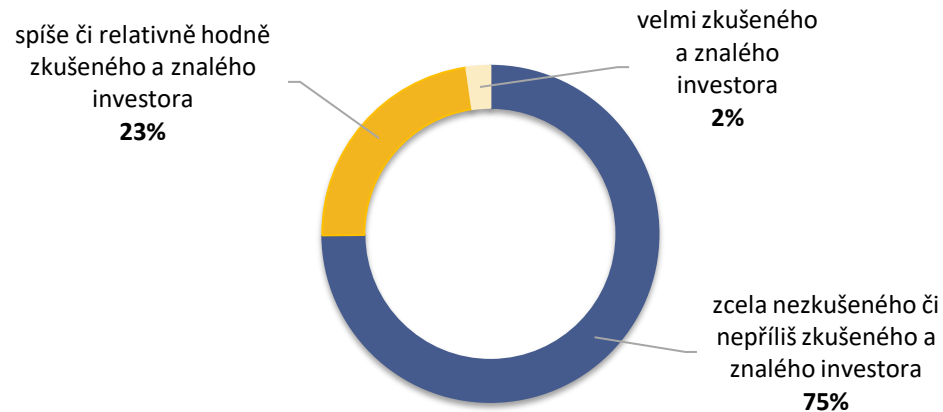
Nejvyšší investiční gramotnost je v Praze a Středočeském kraji

- Opakuje se trend z loňského měření: **nejhorší výsledky najdeme v ekonomicky slabších regionech** (Ústecký, Moravskoslezský kraj).
- Anomálie z minulého měření se u Středočeského kraje nepotvrdila

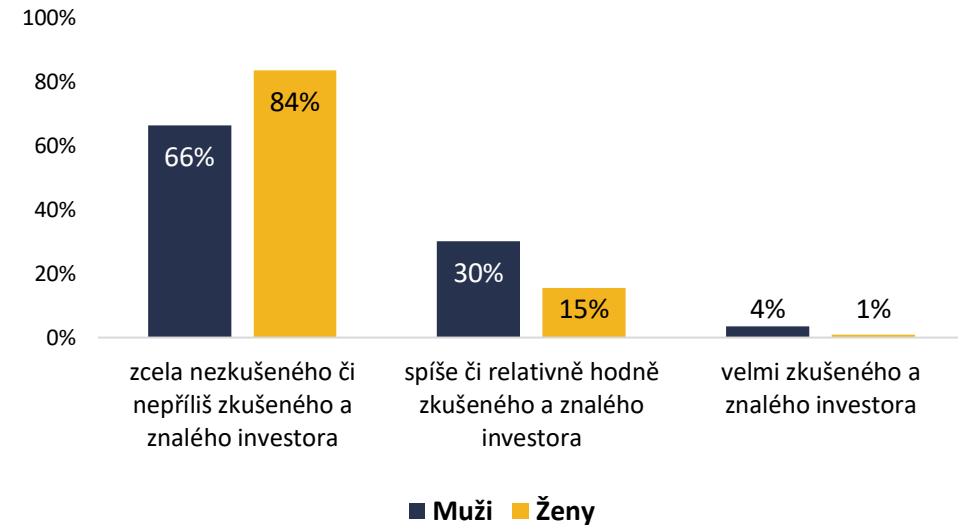
V investicích si Češi (a obzvláště ženy) stále nejsou jistí

Za jak zkušené se lidé v investování považují?

- 4 z 10 Čechů se vnímají jako nezkušení investoři, další 3 z 10 jako zcela nezkušení.
- Přípravenější na svět investic se cítí mladší ročníky a muži.

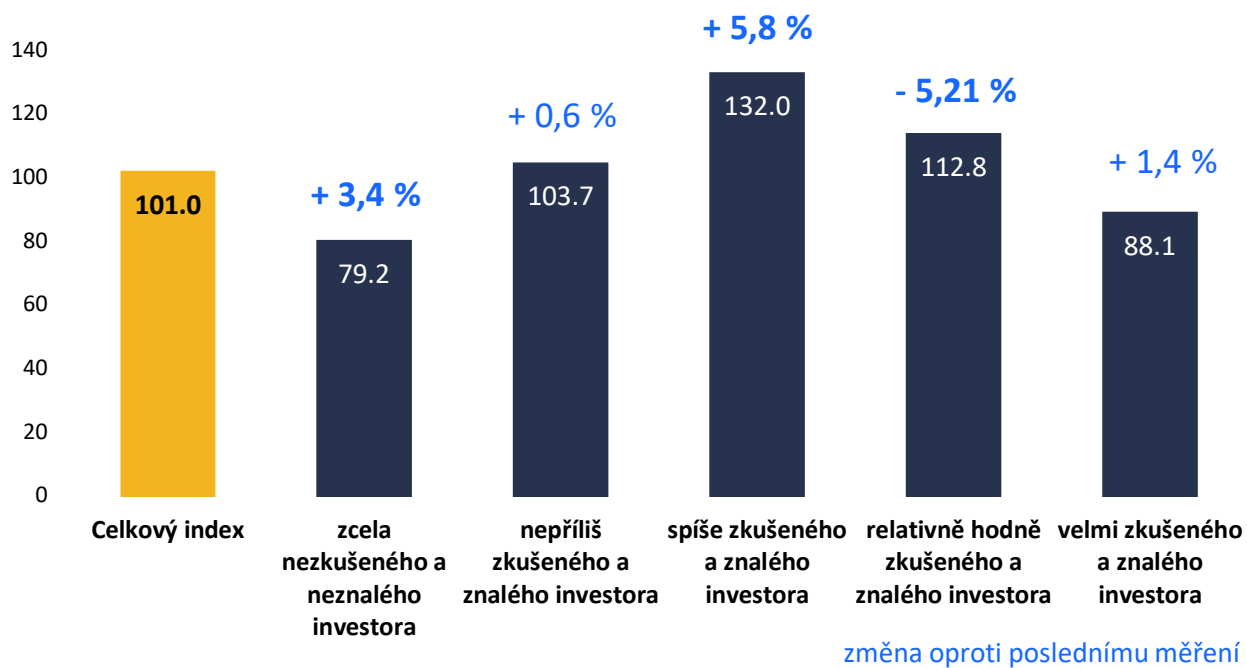
Muži si v investování věří více než ženy

- Ženy si oproti mužům věří méně, odpovídá tomu i nižší investiční gramotnost.
- 40 % žen dokonce řeklo, že jsou v oblasti investic zcela nezkušené.

Odpovídá sebevědomí investiční gramotnosti? Zkušení se podceňují, nezkušení se přeceňují

Index investiční gramotnosti podle sebehodnocení
(„Považuji se za“), květen 2022

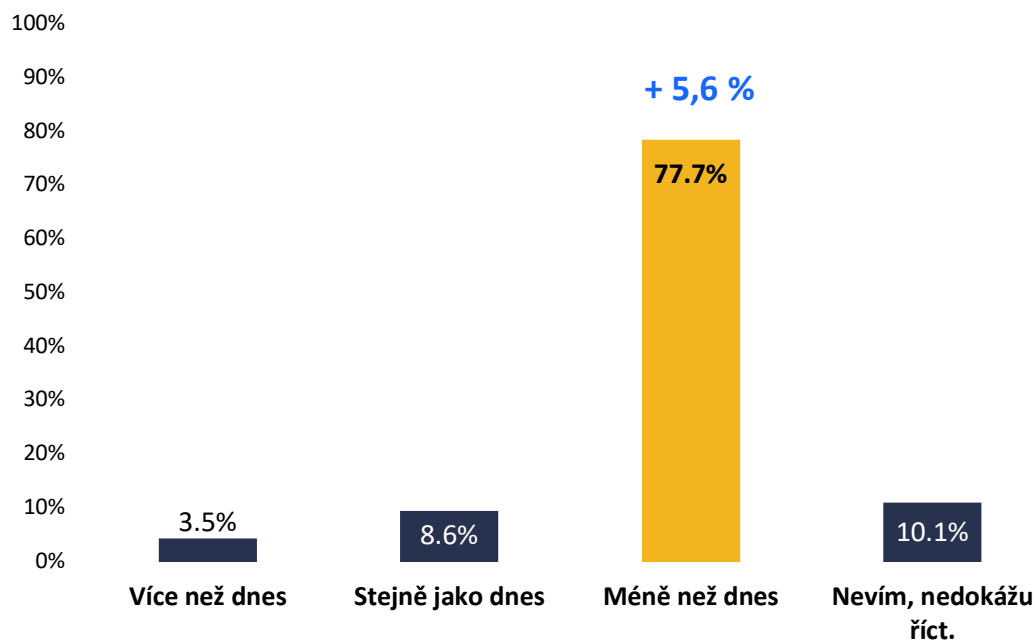
Potvrzují se zjištění z minulého šetření:

- Téměř polovina lidí se považuje za **nepříliš zkušené a znalé, v investiční gramotnosti jsou však nadprůměrní.**
- Ti, kteří se **považují za velmi zkušené a znalé investory, se se svými vědomostmi umísťují až na předposledním místě** – a vedou si jen o něco lépe než ti, kteří se označují za zcela nezkušení.

Zjištěné výsledky – dílčí

8 z 10 Čechů chápe správně pojem inflace, ale jen polovina své peníze před inflací ochraňuje

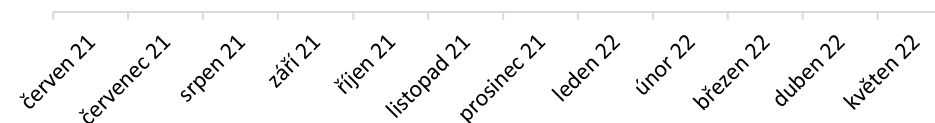
Představte si, že úrok na Vašem účtu činil 1 % ročně a inflace dosáhla 2 % ročně. Po uplynutí jednoho roku si s penězi na účtu můžete koupit:

změna oproti poslednímu měření

- Zvyšování cen pociťuje každý a slovo inflace se díky médiím dostává do povědomí širšího okruhu lidí:

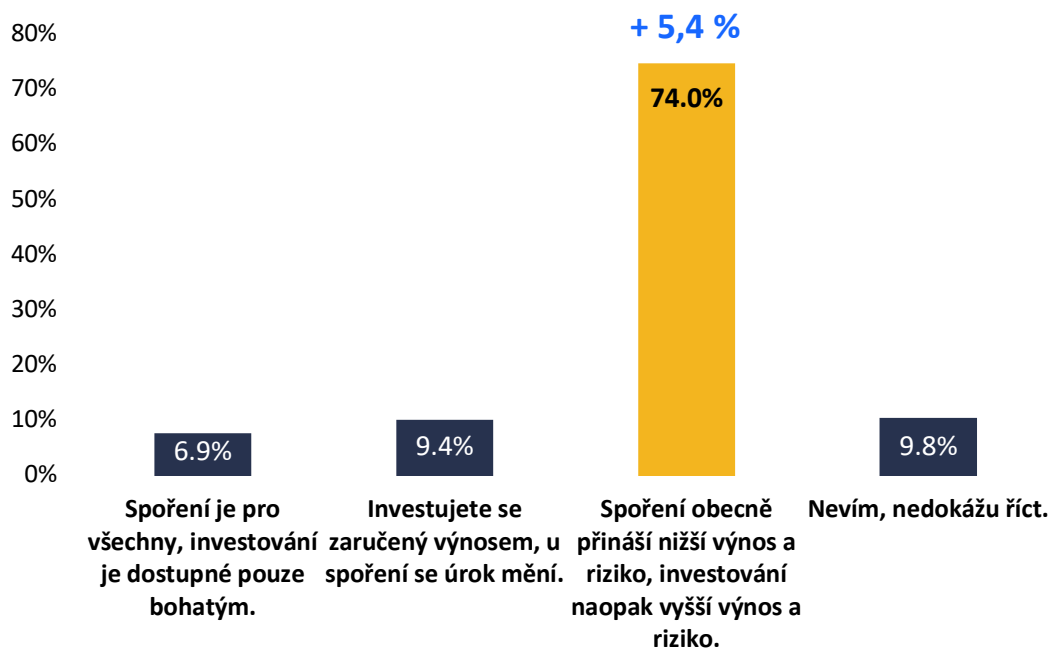
Trend vyhledávání pojmu „inflace“ na Google v ČR (červenec 2021–květen 2022)

- Navzdory tomu, že lidé inflaci rozumí, **více než polovina z nich neumí v praxi své peníze před znehodnocením efektivně ochránit.**

Češi chápou, že investování přináší vyšší výnosy. Rozumí ale také správně rizikům?

Jak byste popsal/a hlavní rozdíl mezi investováním a spořením?

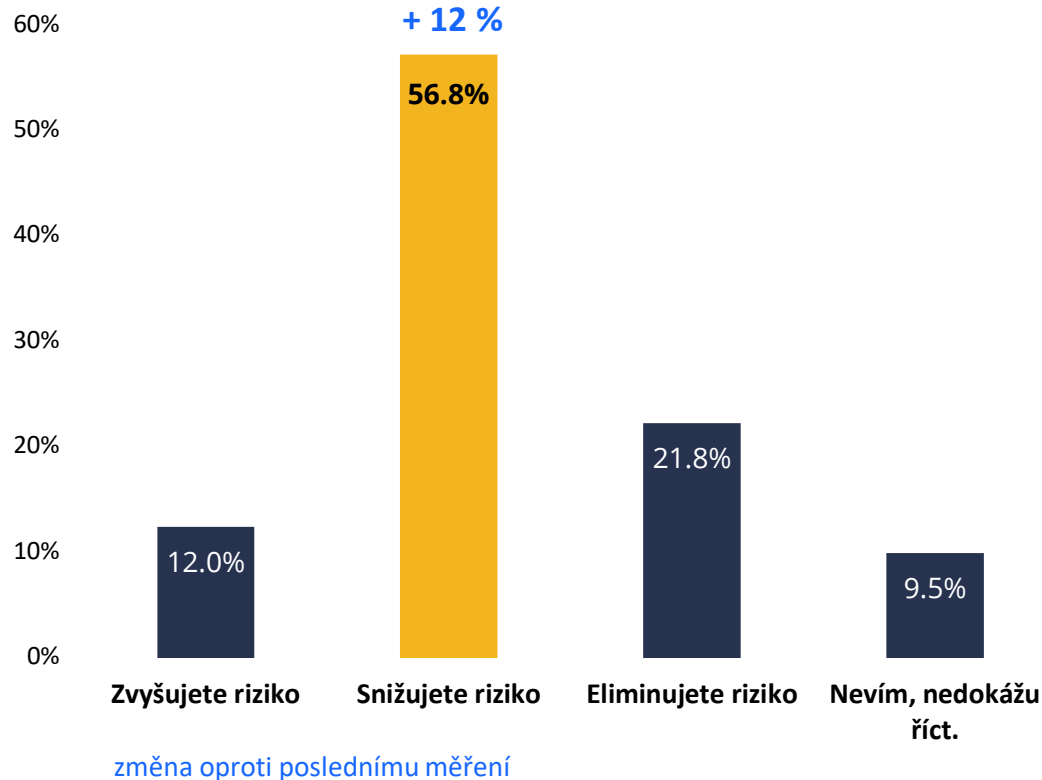

změna oproti poslednímu měření

- **Tři čtvrtiny Čechů správně určilo, že s investováním se pojí oproti spoření větší výnosy i riziko.**
- **Porozumět riziku však dělá lidem stále problém:** to, že při investování na rozdíl od spoření nejsou výnosy zaručeny, si uvědomuje jen přibližně 42 % Čechů.
- Vysvětlení lze hledat i v komunikaci médií, která v posledních měsících často vyzdvihují fakt, že spoření za současné inflace peníze neochrání a je třeba investovat → je důležité komunikovat také zvýšené riziko.

Význam diverzifikace je dnes jasnější než dříve

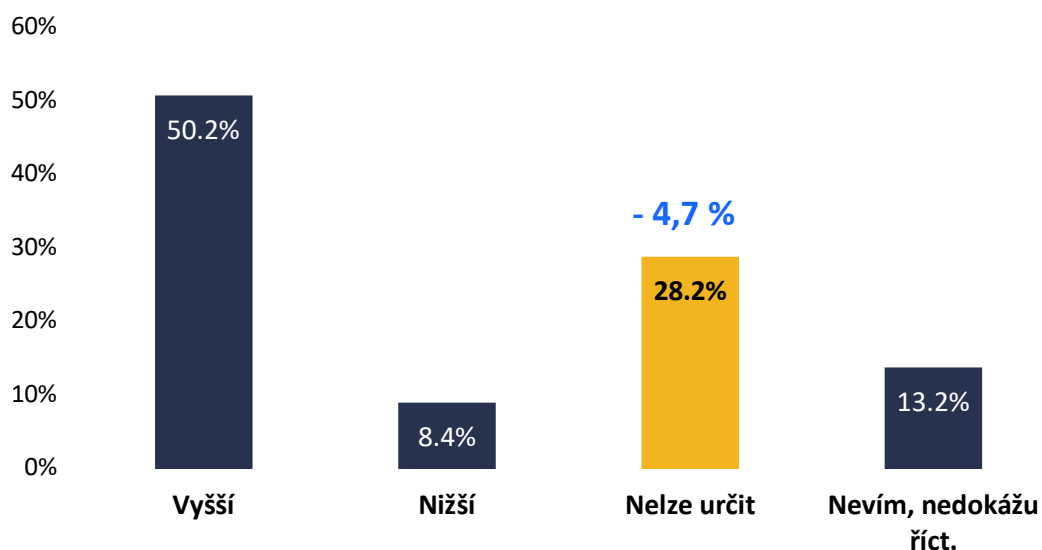
Když investujete do více firem místo jedné, tak:

- Letošní rok ukázal, že sázet na jednu kartu se nevyplácí – po letech, kdy se dařilo jakékoli investici se ukazuje, že **rozložení rizika do různých aktiv má svůj význam.**

Polovina Čechů si myslí, že minulé výnosy jim zaručí také ty budoucí

Představte si, že máte k dispozici následující informace ohledně penzijního fondu a o jeho historickém výnosu – 2018: 2 %, 2019: 4 %, 2020: 6 %. Na základě těchto informací lze říct, že výnos v roce 2021 bude oproti roku 2020:

změna oproti poslednímu měření

- Průzkum potvrzuje, že **Češi se v oblasti investic rozhodují na základě historické výkonnosti** a do budoucna očekávají stejné výnosy, jako byly ty minulé.
- To po letech pohádkových výnosů na akciích může být problematické.
- Nejvíce na historickou výkonnost spoléhají mladí.

Ženy excelují v obecnějších otázkách, komplexnější témata jim stále dělají problém

- Zejména v techničtějších oblastech investiční gramotnosti je mezera mezi vědomostmi mužů a žen stále velmi znatelná.

Procento správných odpovědí dle pohlaví ve vybraných oblastech:

